

Sygn. akt: I C 299/13 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 7 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Magdalena Krajewska

Protokolant: K. K.

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2014r.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA w L.

przeciwko Ł. L.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn.akt ICupr 229/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa, (...) S.A. w L. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego, Ł. L. kwoty 1.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 marca 2012r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania, w tym kosztów reprezentacji według norm przepisanych i kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podniosła, że dnia 22 lutego 2012r. strony zawarły umowę najmu pojazdu T. (...) nr rej. (...). Pojazd został zwrócony w dniu 28 lutego 2012r. z uszkodzeniami zderzaka przedniego i tylnego oraz reflektora tylnego. W oświadczeniu z dnia 28 lutego 2012r. pozwany podał, że w dniu 28 lutego 2012r. doszło do uszkodzenia tego auta. Pojazd został oddany do warsztatu naprawczego, który wystawił fakturę na kwotę 15.647,53 zł brutto. Zgodnie z regulaminem stanowiącym integralną część umowy najmu, najemca przejmował pełną odpowiedzialność za wynajęty pojazd do czasu odebrania tego pojazdu przez wynajmującego i ponosił wszelkie ryzyka, w tym w przypadku utraty, uszkodzenia lub zniszczenia auta. Regulamin stanowił o ograniczeniu odpowiedzialności najemcy pojazdu klasy C do kwoty 1.000 zł. Strona powodowa pisemnie wezwała pozwanego do zapłaty kary umownej w kwocie 1.000 zł tytułem udziału własnego w szkodzie. Pozwany nie uregulował powyższej należności. Należność nie została uregulowana w terminie i w związku z tym strona powodowa posiadała uprawnienie do naliczania odsetek ustawowych oraz żądania ich zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 17 grudnia 2012r. Sąd Rejonowy w Lubinie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz strony powodowej kwotę 1.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 marca 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 204,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wniósł w tym terminie sprzeciw. W ustawowym terminie sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty wniósł pozwany, Ł. L., w którym to sprzeciwie pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, że dnia 22 lutego 2012r. podpisał umowę najmu samochodu T. (...) nr rej. (...), gdyż zwrócił się do firmy ubezpieczeniowej o pojazd zastępczy na czas naprawy jego auta. Przy dostarczeniu

samochodu pozwany musiał podpisać wymagane dokumenty wraz z umową najmu. W dniu 28 lutego 2012r. między godziną 19.00 a 20.00 panowały bardzo złe warunki atmosferyczne, padał deszcz ze śniegiem i zalegał śnieg na jezdni, droga była wąska. Kierowca innego auta zjechał pozwanemu drogę, co zmusiło pozwanego do zjechania na prawą stronę jezdni. Pozwany nie wiedział czemu został obciążony kwotą 1.000 zł za uszkodzenie pojazdu. Pozwany nie celowo uszkodził pojazd, a jedynie uczynił to co każdy doświadczony kierowca zrobiłby w zaistniałej na drodze sytuacji. Pozwany wezwał na miejsce zdarzenia policję celem pomocy w ustaleniu sprawy zdarzenia i trwającą czynności wyjaśniające to zdarzenie. Na miejscu pozwany został także przebadany co do stanu trzeźwości i w tym badaniu wynik był 0.00 mg. Samochody posiadają polisy ubezpieczeniowe, o czym pozwany był informowany w dniu 28 lutego 2012r. przez przedstawiciela strony pozwanej, który przybył na miejsce zdarzenia i nie było wówczas mowy o kaucji obciążeniowej. Pozwany jedynie podpisał protokół zdawczy auta. Kwota 1.000 zł została dopisana w czasie późniejszym. Pozwany posiadał umowę najmu różniącą się od dołączonej do dowodów w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 lutego 2012r. w T. została zawarta pisemna umowa najmu na podstawie której, strona powodowa, (...) S.A. w L. wynajęła pozwanemu, Ł. L. samochód osobowy marki T. (...) nr rej. (...). W umowie tej pozwany potwierdził, że zapoznał się z warunkami wynajmu podanymi w umowie, regulaminie i aktualnie obowiązującym cenniku.

Zgodnie z pkt 75 b pisemnego (...) S.A. w zakresie najmu samochodów obowiązującym od dnia 1 stycznia 2012r., w przypadku między innymi uszkodzenia samochodu w klasie C najemca posiadał obowiązek zapłacenia kary umownej w kwocie 1.000 zł.

W dniu 28 lutego 2012r. pozwany, Ł. L. około godziny 19.00 kierował wynajętym przez niego od strony powodowej samochodem marki T. (...) nr rej. (...) drogą w J. przy ul. (...). Jako pasażer z pozwanym tym samochodem jechał wówczas znajomy pozwanego, P. K.. Na drodze panowały złe warunki pogodowe, padał śnieg, który także zalegał na jezdni. Droga którą poruszał się pozwany była wąska, trudna do minięcia się pojazdów poruszających się w przeciwnych kierunkach. Pozwany był trzeźwy i prawidłowo poruszał się tą drogą wynajętym pojazdem. Z naprzeciwka nadjechał inny samochód koloru jasnego, który zjechał drogę prawidłowo jadącemu pozwanemu. Pozwany, aby uniknąć czołowego zderzenia się tych pojazdów był zmuszony skrócić kierownicą w lewo i wjechać do przydrożnego rowu. Samochód którego kierujący spowodował to zdarzenie drogowe nie zatrzymał się i odjechał. W samochodzie strony powodowej wynajętym przez pozwanego w wyniku tego zdarzenia drogowego uszkodzeniu uległy przedni i tylny zderzak, lampa tylna i reflektor przedni z prawej strony. Pozwany następnie wezwał na miejsce zdarzenia policję, która dotychczas nie ustaliła sprawy powyższego zdarzenia. Pozwany telefonicznie o zaistniałym zdarzeniu zawiadomił także przedstawiciela strony powodowej, który przyjechał na miejsce zdarzenia i odebrał od pozwanego wynajmowane auto, zapewniając pozwanego, że ten samochód był ubezpieczony i że pozwany z tytułu uszkodzeń pojazdu nie będzie ponosił żadnych konsekwencji.

Strona powodowa w marcu 2012r. dokonała naprawy uszkodzeń powyższego pojazdu powstałych w wyniku zdarzenia z dnia 28 lutego 2012r. w zakładzie naprawczym za cenę 15.647,53 zł.

W dniu 12 marca 2012r. strona powodowa wystawiła pisemną notę obciążeniową nr (...), w której to nocie obciążyła pozwanego kwotą 1.000 zł tytułem kary umownej za spowodowanie szkody w samochodzie marki T. (...) nr rej. (...) i wezwała pozwanego do zapłaty tej kwoty na wskazane konto bankowe strony powodowej w terminie 7 dni od otrzymania tego pisma, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 20 marca 2012r. Pozwany w wyznaczonym terminie, jak też w czasie późniejszym nie dokonał na rzecz strony powodowej zapłaty wyżej wymienionej, żądanej kwoty 1.000 zł tytułem kary umownej.

DOWODY: kopia noty z dnia 12 marca 2012r. k.12 akt,

kopia potwierdzenia odbioru k.13 akt,

kopia faktury VAT z dnia 14 marca 2012r. k.14-15 akt,

kopia umowy najmu z dnia 22 lutego 2012r. k.16 i k.38 akt,

kopia protokołu zdawczo-odbiorczego z dnia 28 lutego 2012r.

k.26-28 akt,

kopia regulaminu k.18 akt,

kopia oświadczenia z miejsca kolizji drogowej k.19 akt,

zeznania świadka, P. K. k.104-105 akt,

zeznania pozwanego, Ł. L. k.144 akt.

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie było zasadne, a przez to podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.659§1 kc, przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

Okolicznością bezsporną w przedmiotowej sprawie było, że w dniu 22 lutego 2012r. między stronami została zawarta pisemna umowa najmu na podstawie której strona powodowa, (...) S.A. w L. wynajęła pozwanemu, Ł. L. samochód marki T. (...) nr rej. (...) na oznaczony czas najmu i że z tego tytułu pozwany zobowiązał się zapłacić stronie powodowej umówiony czynsz, zgodnie z powyższym przepisem prawa.

Natomiast okolicznością sporną między stronami było, czy stronie powodowej przysługiwało roszczenie przeciwko pozwanemu o zapłatę kwoty 1.000 zł z tytułu kary umownej zgodnie z regulaminem strony powodowej w zakresie najmu samochodów obowiązującym od dnia 1 stycznia 2012r., w związku z powstałymi uszkodzeniami powyżej wskazanego pojazdu w trakcie trwania umowy najmu.

W ocenie Sądu z przeprowadzonych dowodów wynikało, że zapis regulaminu o karze umownej nie miał zastosowania w przedmiotowym stanie faktycznym, a przez to pozwany nie był zobowiązany do zapłaty na rzecz strony powodowej żądanej pozwem kwoty 1.000 zł kary umownej.

W ocenie Sądu zapis regulaminu strony powodowej pkt 75 b nie może być stosowany przez stronę powodową automatycznie do wszelkich przypadków w których wynajmowany pojazd uległ uszkodzeniu, lecz jedynie w przypadku, gdy najemcy można przypisać winę w powstaniu tych uszkodzeń.

Powyższy zapis regulaminu nie może być bowiem stosowany w oderwaniu od obowiązujących przepisów prawa w zakresie kary umownej, lecz w przypadkach, gdy zgodnie z tymi przepisami uprawnione jest jego zastosowanie.

Zgodnie z art.484§1 kc, w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody.

Zakres powyższej odpowiedzialności dłużnika z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności dłużnika określonej dyspozycją art.471 kc, jedynie od określonego tym przepisem prawa odszkodowania kara umowna różni się tym, że przysługuje bez względu na wysokość szkody.

Zgodnie z art.471 kc, dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Pozwany, Ł. L. wykazał w przedmiotowej sprawie w sposób nie budzący wątpliwości Sądu, że wynajmowany przez niego od strony powodowej samochód zwrócił stronie powodowej w stanie uszkodzonym z przyczyn za które pozwany odpowiedzialności nie ponosił.

Zarówno z zeznań powoda, Ł. L. jak też zeznań świadka, P. K. i zapisów oświadczenia z miejsca kolizji z dnia 28 lutego 2012r. wynikało, że pozwany wynajętym przez niego samochodem jechał prawidłowo, nie był wówczas pod wpływem alkoholu, a do uszkodzenia pojazdu doszło z przyczyn nie zawinionych przez pozwanego, a to zajechania mu drogi przez kierującego innym pojazdem i że w związku z tym, powód winy w żadnym zakresie za spowodowanie uszkodzeń w pojeździe strony powodowej nie ponosił.

Strona powodowa natomiast na powyższe okoliczności nie przedstawiła Sądowi żadnych dowodów przeciwnych i tych okoliczności w toku niniejszego postępowania nie zakwestionowała.

W związku z powyższym Sąd uznał i ustalił w przedmiotowej sprawie, że uszkodzenie pojazdu strony powodowej w dniu 28 lutego 2012r. zaistniało z przyczyn niezawinionych, niezależnych od pozwanego, a więc okoliczności za które pozwany odpowiedzialności nie ponosił, a przez to nie był on zobowiązany zgodnie z art.484§1 kc w zw. z art.471 kc do zapłaty na rzecz strony powodowej kary umownej określonej w pkt 75 b Regulaminu (...) S.A. w zakresie najmu samochodów.

Sąd nie stracił przy tym z pola widzenia faktu, że art.473§1 kc stanowi także, że dłużnik może przez umowę przyjąć odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania z powodu oznaczonych okoliczności, za które na mocy ustawy odpowiedzialności nie ponosi. Strony umowy mogą więc zgodnie z tym przepisem prawa przyjąć również odpowiedzialność dłużnika niezależnie od winy, na zasadzie ryzyka. Nie ma także żadnych przeszkód, aby strony umówiły się, że odszkodowanie w takim przypadku przybierze postać kary umownej.

Jak wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 listopada 2002r. sygn.akt IV CKN 1553/00 cyt.: „W umowie można wprawdzie wskazać, że dłużnik ma odpowiadać za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania z powodu ściśle określonych okoliczności przypadkowych, a nawet za siłę wyższą, niemniej ogólne stwierdzenie o pełnej odpowiedzialności bez ich oznaczenia jest niewystarczające.”.

Sąd w przedmiotowej sprawie podziela powyższe stanowisko Sądu Najwyższego z którego wynika, że jeśli strony umowy chcą skutecznie rozszerzyć zakres odpowiedzialności dłużnika to muszą oznaczyć w umowie okoliczności zaostrzające jego odpowiedzialność przez wskazanie kręgu tych okoliczności, a wola stron w tym zakresie musi wynikać z umowy w sposób nie budzący wątpliwości.

Z umowy najmu zawartej między stronami z dnia 22 lutego 2012r. nie wynikało natomiast w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości Sądu, aby strony rozszerzyły obowiązek pozwanego zapłaty na rzecz strony powodowej kary umownej określonej w pkt 75 b regulaminu na przypadki uszkodzenia pojazdu powstałe z przyczyn niezawinionych i niezależnych od pozwanego. Z zapisu tego wynikało jedynie ogólnie, że najemca będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej w przypadku kradzieży lub uszkodzenia samochodu. Zapis ten nie określał w żadnym zakresie i nie precyzował, że najemca będzie obowiązany do zapłaty kary umownej w przypadku kradzieży lub uszkodzenia pojazdu powstałych z przyczyn niezawinionych i niezależnych od najemcy.

Dlatego też, w ocenie Sądu zapis pkt 75b w/w regulaminu miał zastosowanie jedynie do przypadków, gdy kradzież auta lub jego uszkodzenie zaistniały z szeroko rozumianej winy najemcy, zgodnie z art.484§1 kc w zw. z art.471 kc.

Pozwanemu natomiast nie można było przypisać winy w uszkodzeniu samochodu strony powodowej, a przez to pozwany nie był zobowiązany do zapłaty na rzecz strony powodowej kary umownej w kwocie 1.000 zł dochodzonej pozwem. Uszkodzenia pojazdu wynikły bowiem z okoliczności za które pozwany nie ponosił odpowiedzialności.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd orzekł jak w sentencji niniejszego wyroku.